

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-72416558-610-819561

Konu : Soru Önergeleri

7/26427 G.K.126
7/26682-7/26683 } G.K.
31.10.2020 } 133
7/26685-7/26687 }
7/27198 G.K.139
7/27400-7/27401 G.K.14

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 19.03.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.636796 sayılı yazınız.
b) 26.03.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.639458 sayılı yazınız.
c) 06.04.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.641600 sayılı yazınız.
ç) 10.04.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.643055 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (13 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu : OPBKWOGGJHALGDBRENNI Belge Doğrulama Adresi: <http://belgedogrulama.kultur.gov.tr/>
Cumhuriyet Bulvarı No:4 B Blok 06050 Ulus Altındağ / ANKARA Bilgi için: Uğur SEZDİRMEZ
Telefon No: (312) 470 80 00 Belge Geçer No: (312) 470 51 30 V.H.K.İ.
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr> soruonergeleri@ktb.gov.tr Telefon No: (312) 470 50 08

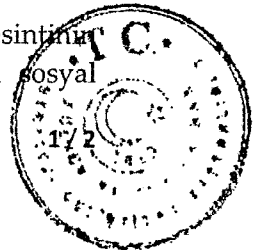
**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ÜMİT BEYAZ'IN 7/26427 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Telif Hakları Genel Müdürlüğü)'ca;

Telif hukukunda kural olarak, eser sahipleri ve bağlantılı hak sahiplerinin kendi eserleri üzerinde münhasır nitelikte izin verme ve yasaklama hakları bulunmaktadır. Eserleri kullanmak isteyen üçüncü kişilerin hak sahiplerinden izin alması gerekmektedir. Bu kurala istisna niteliğinde olmak üzere, mevzuatta düzenlenen bazı hallerde üçüncü kişilerin eser ve bağlantılı hak sahiplerinden izin almaksızın fikri ürünü kullanmalarına müsaade edilmesi mümkün bulunmaktadır. Hak sahiplerinin bu sınırlandırmalar nedeniyle uğradıkları mali kayıpların telafisi amacıyla da uluslararası düzenlemelerde ve ülke kanunlarında bazı tazmin yöntemleri geliştirilmiştir. Örneğin şahsi çoğaltımlara yönelik istisna nedeniyle mahrum kalınan telif gelirinin telafisi amacıyla başta AB üyesi ülkeler olmak üzere pek çok ülke mevzuatında karşılığını bulan ve copyright levy (özel kopyalama harcı) olarak adlandırılan uygulama kapsamında, fikri ürünleri çoğaltmaya yarayan cihazlar ile bu ürünlerin kopyalanabileceği boş taşıyıcı materyallerin(CD, DVD...) imalat ya da ithalatında telif hakkı sahiplerini temsil eden birlikler tarafından tazmin amaçlı bedeller toplanmakta ve üyelerine dağıtılmaktadır. Ülkemizde ise diğer ülke uygulamalarından farklı olarak bu bedellerin, hak sahiplerini temsil eden birlikler yerine kamu tarafından tahsil edilmesi yöntemi benimsenmiş ve konuya ilişkin düzenleme 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 44 üncü maddesinde hüküm altına alınmıştır.

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 44 üncü maddesi: "Her türlü boş video kaseti, ses kaseti, bilgisayar disketi, CD, DVD gibi taşıyıcı materyaller ile fikir ve sanat eserlerinin çoğaltılmasına yarayan her türlü teknik cihazı ticari amaçlı imal veya ithal eden gerçek ve tüzel kişiler, imalat veya ithalat bedeli üzerinden yüzde üçü geçmemek üzere Cumhurbaşkanı kararıyla belirlenecek orandaki miktarı keserek, ay içinde topladıkları meblağı, sonraki ayın en geç yarısına kadar Kültür Bakanlığı adına bir ulusal bankada açılacak özel hesaba yatırmakla yükümlüdürler. Özel hesapta toplanan bu tutarların dörtte biri Kültür ve Turizm Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına aktarılır ve bütçeye gelir kaydedilir. Bu hesapta kalan miktarlar fikrî mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi ile kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla kullanılır. Bu hesapta kalan miktarın dağıtımı ve kullanımına ilişkin usul ve esaslar Kültür ve Turizm Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir." hükmünü amirdir.

Bu uygulama ülkemizde, ilk olarak 1983 yılında başlatılmış olup kesintinin Bakanlık hesabına yatırılacağı ve hesapta toplanan miktarın üyeleri için sosyal

amaçlarla kullanılmak üzere, telif hakkı sahiplerini temsil eden meslek birliklerine dağıtılacağı öngörülmüştür. Dolayısıyla özel hesapta toplanan söz konusu kesinti esasen meslek birliklerine dağıtılmak üzere başlatılmış olmakla birlikte arada geçen süreçte gerçekleşen Kanun değişiklikleri sonucunda Bakanlık hesabında kalan tutarın fikri mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi ve kültür-sanat faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla Bakanlığımızca kullanılması öngörülmüştür. Diğer ülkelerde de bu bedellerin, genel olarak hak sahiplerine dağıtıldığı; belirli oranlarının ise sosyal ve kültürel amaçlarla kullanıldığı bilinmektedir. Dolayısıyla 5846 sayılı Kanun'un 44 üncü maddesinde öngörülen kesinti uygulaması, klasik vergi uygulamasından farklı bir nitelik taşımakta olup temel mantığı telif hakları sisteminde etkin kullanılan cihaz ve materyallerin ticaretinden elde edilen gelirin bir kısmının telif hakları için kullanılmasıdır.

Teknolojideki gelişmeler ile cep telefonları, eser ve bağlantılı hak konularını kopyalamaya/çoğaltmaya (radyo- televizyon, kitap okuma-indirme, müzik dinleme-indirme, fotoğraf yoluyla çoğaltma) yarayan en önemli cihazlardan biri haline gelmiştir. Bu sebeple, 4 Mart 2020 tarihli ve 31058 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2187 sayılı Fikir ve Sanat Eserlerinin Çoğaltılmasına Yarayan Teknik Cihazlar ile Boş Taşıyıcı Materyallerin İmalat ve İthalatında Yapılacak Kesinti Oranlarının Belirlenmesine İlişkin Cumhurbaşkanı Kararıyla ilk defa cep telefonları da dünya uygulamasına benzer şekilde bu kesintinin kapsamına alınmıştır. Güncel Karar'da yer alan diğer kesinti kalemleri ve oranları ise, aynı konuda bundan evvel yürürlükte bulunan 2013/5260 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'ndaki düzenlemelerle aynıdır.

